

Protokół posiedzenia
Komisji Bezpieczeństwa i Ochrony Środowiska
Rady Miasta Gliwice kadencji 2018-2023
w dniu 17 czerwca 2019 r., godz. 17.00

Przewodniczący Komisji Adam Michczyński otworzył posiedzenie Komisji, przywitał gości oraz zebranych radnych i zaproponował przyjęcie następującego porządku obrad:

- 1) **Prezentowanie planu adaptacji Miasta Gliwice do zmian klimatu do roku 2030.**
- 2) **Sprawy różne, wolne wnioski.**
- 3) **Przyjęcie protokołu posiedzenia Komisji.**

Nie zgłoszono uwag do zaproponowanego porządku obrad.

W posiedzeniu udział wzięli Mariusz Śpiewok – Zastępca Prezydenta Miasta Gliwice, Roksana Burzak – Zastępca Naczelnika Wydziału Przedsięwzięć Gospodarczych i Usług Komunalnych oraz Przedstawicielka firmy Arcadis sp. z o.o.

Ad 1) Prezentowanie planu adaptacji Miasta Gliwice do zmian klimatu do roku 2030.

Przedstawicielka firmy Arcadis rozpoczęła omawianie planu adaptacyjnego od zarysu historycznego, związanego z opracowanym przez Radę Ministrów RP „Strategicznym planem adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030”. Poinformowała, że to właśnie ten dokument stał się przyczyną powstania systemowego projektu, obejmującego swoim zasięgiem cały kraj. Dodała, że Ministerstwo Środowiska, jako inicjator i koordynator, wraz z 44 miastami z całej Polski, na mocy porozumień przystąpiło do projektu „Opracowanie planów adaptacji do zmian klimatu w miastach powyżej 100 tys. mieszkańców”. Przekazała, że projekt był realizowany od stycznia 2017 do stycznia 2019, przez konsorcjum 3 instytucji badawczych: Instytut Ochrony Środowiska – Państwowy Instytut Badawczy, Instytut Meteorologii i Gospodarki Wodnej – Państwowy Instytut Badawczy, Instytut Ekologii Terenów Uprzemysłowionych oraz wykonawcę – firmę Arcadis sp. z o.o. Wyjaśniła, dlaczego planem adaptacyjnym objęto właśnie miasta, wskazując, że po pierwsze w skali naszego kraju w miastach zamieszkuje ponad 60% populacji Polski, po drugie to w miastach kumuluje się najwięcej negatywnych skutków zmian klimatycznych, między innymi nagłe powodzie czy smog. Przekazała, że celem nadrzędnym całego projektu jest przygotowanie władz miast oraz ich mieszkańców do świadomego reagowania na zmiany klimatu oraz na ich negatywne skutki. Zreferowała przebieg realizacji projektu dla Miasta Gliwice, który został przygotowany we współpracy trzech zespołów: 1) Zespołu Miejskiego, składającego się z przedstawicieli miasta, tj. pracowników Wydziału Przedsięwzięć Gospodarczych i Usług Komunalnych Urzędu Miejskiego w Gliwicach, przedstawicieli Centrum Ratownictwa Gliwice oraz przedstawicieli Zarządu Dróg Miejskich, 2) Zespołu Ekspertów, składającego się z przedstawicieli Wykonawcy, tj. firmy Arcadis oraz przy współudziale 3) interesariuszy, którzy w trakcie spotkań roboczych przekazywali na bieżąco informacje, mogące mieć wpływ na charakter powstającego dokumentu. Przedstawiła, że proces opracowania planu adaptacji, zrealizowany w sześciu etapach, pozwolił na sformułowanie dwóch zasadniczych części: planu diagnostycznego i programowego. Wyjaśniła, że część diagnostyczna została zbudowana na podstawie analiz informacji, zawartych w dokumentach planistycznych i strategicznych Miasta, danych meteorologicznych, hydrologicznych, danych statystycznych i przestrzennych. Poinformowała, że jednym z pierwszych powstałych elementów było

wybranie wizji adaptacji miasta, którą jest zrównoważony rozwój miasta Gliwice w warunkach zmieniającego się klimatu, a także celu nadrzędnego, polegającego na zwiększeniu odporności miasta na różnorodne skutki zmian klimatu. Zapoznała Komisję z efektem przeprowadzonych spotkań, dotyczących miasta Gliwice, których celem było wskazanie 4 najbardziej wrażliwych sektorów w mieście, tj.: sektor zdrowia publicznego, sektor gospodarki wodnej, sektor energetyki oraz sektor transportu. Opowiedziała że kolejnym krokiem było podjęcie oceny ryzyka, które oszacowano ze względu na prawdopodobieństwo wystąpienia zjawisk klimatycznych w odniesieniu do najbliższej przyszłości, czyli 50-ciu lat, dla wykazanych najbardziej wrażliwych sektorów. Zasygnalizowała jak bardzo ważna jest adaptacja, czyli dostosowywanie się do obecnych lub oczekiwanych warunków klimatycznych, aby zmniejszyć lub całkowicie uniknąć negatywnych konsekwencji, jakie zjawiska za sobą ponoszą. Wymieniła szereg korzyści, które w dłuższej perspektywie mogą być efektem adaptacji i wdrażanych działań, tj.: wzrost bezpieczeństwa oraz poprawa komfortu życia mieszkańców miasta, wzrost świadomości, poprawa współpracy służb ratowniczych zaangażowanych w działania. Zakomunikowała, że Miasto Gliwice w celu skutecznej adaptacji musi wdrożyć odpowiednie działania, zwiększające odporność miasta na zmianę klimatu, biorąc pod uwagę toczące się działania oraz wieloletni plan finansowy. Przy czym, podkreśliła, nie są to tylko działania techniczne czy inwestycyjne, które w szybkim czasie pomagają osiągnąć wymagany efekt planu adaptacji, ale również informacyjno-edukacyjne, mające na celu zwiększanie świadomości społeczeństwa. Wspomniała, że wśród działań adaptacyjnych dla Miasta Gliwice znalazły się, między innymi, takie jak: regularna pielęgnacja drzew, strategia dotycząca możliwości przewietrzenia miasta, termomodernizacja domów wielorodzinnych, rozbudowa ścieżek rowerowych, wzmocnienie służb ratowniczych. Zwróciła też uwagę na działania informacyjno- edukacyjne w zakresie reagowania w sytuacjach zagrożenia, popularyzacji korzystania z transportu zbiorowego, rozwój elektromobilności, wraz ze wskazaniem miejsc gdzie możliwe będzie postawienie stacji ładowania, a także bardzo ważne opracowanie strategii rozwoju terenów zielonych. Te związane z błękitną lub zieloną infrastrukturą mają szczególne znaczenie w przypadku coraz bardziej dotkliwej fali upałów, gdyż, jak wiadomo, zieleń ma możliwość izolacji, zmniejsza nagrzewanie. Dodała, że dzięki temu, że aż 17 śląskich miast brało udział w projekcie, powstała swojego rodzaju platforma wymiany wiedzy, która jest okazją do wspólnego wymieniania się doświadczeniami, przekazywania dobrych praktyk, czerpania z nabytej już wiedzy. Zaakcentowała, że dokument również podlegał procedurze strategicznej oceny oddziaływania na środowisko i został uzgodniony zarówno z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska Miasta Katowice jak i Państwowym Wojewódzkim Inspektorem Sanitarnym. Poinformowała, że plan adaptacyjny, który jest dokumentem strategicznym, w sytuacji gdy będzie to konieczne, będzie podlegał przeglądowi oraz aktualizacji. Dodała, że plan może być finansowany z funduszy Unii Europejskiej i we współpracy Unii Europejskiej z innymi krajami, z środków krajowych i regionalnych. Wskazała, że w „Wieloletnich ramach finansowych na lata 2014-2020” zagwarantowano, że co najmniej 20 % budżetu europejskiego to wydatki związane z klimatem, oraz że w nowej perspektywie finansowej planowane jest zwiększenie ich do minimum 30%, a działania związane z przystosowaniem do zmian klimatu są włączone do wszystkich programów Unii Europejskiej. Podsumowała, że skala problemu jest zauważana oraz zwróciła uwagę, że jednym z założeń tego dokumentu jest pomoc miastu Gliwice w sytuacji aplikowania o środki pomocowe.

Radny Stanisław Kubit zapytał skąd wiadomo jak w przyszłości będzie zmieniał się klimat, na jakiej podstawie wiadomo, że będą upały w przyszłości w mieście Gliwice. Poprosił również o wyjaśnienie konieczności istnienia takiego opracowania, które praktycznie zawiera wszystko to, co miasto Gliwice w swoich planach posiada. Dopytał jak posiadanie takiego planu może przyczynić się do uchronienia przed nadchodzącymi kataklizmami.

Przedstawicielka firmy Arcadis odpowiedziała, że analizowano scenariusze klimatyczne, które uwzględniły trendy przyszłych zmian klimatycznych w horyzoncie do 2030 i 2050 roku.

Radny Janusz Szymanowski zaakcentował, że jak najbardziej przekonuje go fakt, że zjawiska klimatyczne nie znają granic administracyjnych, jednocześnie zwrócił uwagę, że powinno być ważne dla planu adaptacyjnego istnienie takiego organizmu jak Metropolia Śląska. Zasugerował, że jego zdaniem ten plan adaptacyjny powinien być bardziej kompleksowy, a działania powinny być podzielone na indywidualne i zbiorowe. Jako przykład zagrożenia zbiorowego podał efekt wszelkiego rodzaju powodzi, gdyż tym zjawiskiem jest dotknięte większość osób przebywających na danym terenie, czy też na tzw. „miejskich wyspach ciepła”, gdzie cierpią osoby najsłabsze, czyli osoby w starszym wieku oraz dzieci. Zasygnalizował potrzebę informacji, że termomodernizacja ma za zadanie nie tylko ograniczyć zużycie paliwa w okresie grzewczym, ale jest to również ochrona przed ciepłem. Dodał, że upały to efekt coraz mniejszych terenów zielonych z prawdziwego zdarzenia, powinno ich być zdecydowanie więcej niż zabetonowanych miejsc. Wyjaśnił, że spodziewał się od planu adaptacji bardziej przedstawienia działań w postaci harmonogramu, skonsultowanego zarówno pod względem finansowym, jak i kompetencyjnym.

Zastępca Prezydenta Mariusz Śpiewok doprecyzował informację, że jest to dokument o charakterze strategicznym, czyli ma ogólny charakter, i służyć ma do wyznaczania kierunków działań, które zaakceptowane przez Radę, jako organ stanowiący i kontrolny, są do wykonania przez organ wykonawczy, który ma za zadanie przygotować odpowiednie wewnętrzne regulacje. Dodał, że Prezydent Miasta Gliwice w swoim zakresie postanowił, w jakim zakresie jest odpowiedzialny za wdrażanie poszczególnych elementów tego planu w życie. Wyeksponował, że taka forma dokumentu pozwala na wprowadzanie zmian i jest praktykowana od wielu lat. Podkreślił też, że plan adaptacji to nie tylko wątek dotyczący zmian klimatycznych jeśli chodzi o temperaturę. Wskazał, że jest tu wiele istotnych tematów, o których, dzięki istnieniu takiego skondensowanego dokumentu, nie trzeba na co dzień myśleć, na przykład przewietrzanie miasta. Poinformował, że w dokumencie są wskazane główne korytarze przewietrzania i, choć na dzień dzisiejszy przewietrzanie miasta jest wystarczające, trzeba myśleć o rozbudowywaniu miasta w taki sposób, żeby nie zaburzyć istniejącego stanu rzeczy, a w przyszłości, jeśli trzeba będzie, wyburzyć te elementy, które nie będą temu służyły. Wątków problematycznych można znaleźć bardzo wiele, dlatego jest konieczność, żeby je usystematyzować, zebrać wszystkie razem i nadać planowi dalszego działania odpowiednią rangę. Podkreślił, że równie ważnym aspektem jest kryterium formalne, żeby móc w przyszłości starać się o środki zewnętrzne w celu realizacji zaplanowanych działań.

Radny Stanisław Kubit powiedział, że, w jego ocenie, zabrakło konkretów, tego co trzeba zrobić poza tym, co Miasto Gliwice już robi i ma w przyszłości zaplanowane do wykonania.

Przewodniczący Komisji Adam Michczyński zgodził się z radnym Szymanowskim, że wobec wdrażanego planu adaptacji miał inne oczekiwania. Spodziewał się, że padnie propozycja jak poszczególne pakiety będą wdrażane oraz jaka jest perspektywa czasowa i finansowa tych działań. Powiedział, że liczył na odpowiedź jak, na przykład, przekonać ludzi do przemieszczania się rowerem ścieżkami do tego stworzonymi.

Zastępca Prezydenta Mariusz Śpiewok odpowiedział, że jego pierwsze wrażenie było również podobne, natomiast spoglądając w przeszłość, istnienie takich ogólnych dokumentów strategicznych pozwoliło na zrealizowanie wielu projektów. Zbyt szczegółowa

strategia wносиła zbyt dużo utrudnień w ich realizację. Zwrócił uwagę, że po 5 latach będzie pierwsze sprawdzenie, czy udało się ten projekt zrealizować.

Przewodniczący Komisji Adam Michczyński dopytał, czy na pewno za 5 lat będzie można się dowiedzieć, które tych z elementów działań są realizowane i w jakim stopniu.

Przedstawicielka firmy Arcadis potwierdziła.

Brak dalszych pytań ze strony Komisji

Przewodniczący Komisji Adam Michczyński zwrócił się do Komisji z pytaniem, kto z członków Komisji jest za pozytywną opinią do Planu adaptacji Miasta Gliwice do zmian klimatu do roku 2030.

Wynik głosowania: **5 głosów za, 0 przeciw, 0 wstrzymujących się**. Komisja **pozytywnie** zaopiniowała Plan.

Goście opuścili posiedzenie.

Ad 2) Sprawy różne, wolne wnioski.

Radny Krzysztof Kleczka zgłosił do wiadomości Komisji, że w odezwie na artykuł, dotyczący łąk kwietnych (dokumenty w sprawie nr **BR.0012.13.10.2019**) złożył interpelację, aby na terenie działki nr 640/4 w obrębie Szobiszowic założyć taką łąkę.

(***)

Przewodniczący Komisji Adam Michczyński przedstawił odpowiedź Straży Miejskiej na pismo wystosowane przez mieszkańców Wspólnoty Mieszkaniowej przy ul. Błogosławionego Czesława 68-70, w której zawarto 2 informacje: po pierwsze, że teren nie stanowi drogi w rozumieniu przepisów prawa, co wiąże się z tym, że funkcjonariusze nie mają podstaw do wydania dyspozycji usunięcia pojazdu, po drugie, że w kwestii niszczenia zieleni funkcjonariusze będą prowadzić czynności wyjaśniające, o czym Komisja zostanie poinformowana odrębną korespondencją (UM.504581.2019, dokumenty w sprawie **BR.0012.13.11.2019**).

Komisja zapoznała się z następującymi dokumentami:

- a) uchwała Rady Miasta Poręba z dnia 27 maja 2019 roku w sprawie podjęcia przez Rząd RP skutecznych działań wpływających na poprawę jakości powietrza w Polsce UM.474126.2019 (UM.474126.2019, dokumenty w sprawie **BR.0012.13.14.2019**);
- b) uchwała Rady Miejskiej w Radlinie z dnia 28 maja 2019 roku w sprawie apelu o podjęcie przez Rząd RP skutecznych działań wpływających na poprawę jakości powietrza w Polsce (UM.479263.2019, dokumenty w sprawie **BR.0012.13.14.2019**);

- c) uchwała Rady Gminy Lyski z dnia 30 maja 2019 roku w sprawie apelu o podjęcie przez Rząd RP skutecznych działań wpływających na poprawę jakości powietrza w Polsce, (UM.500718.2019, dokumenty w sprawie **BR.0012.13.14.2019**).

Ad 3) Przyjęcie protokołu posiedzenia Komisji.

Komisja przyjęła protokół posiedzenia Komisji z dnia 06.05.2019 r., nr BR.0012.3.6.2019 bez uwag.

(***)

Ustalono termin kolejnego posiedzenia na 8 lipca 2019 r., jako posiedzenie wyjazdowe, na terenie Naukowo-Dydaktycznego Centrum Nowych Technologii Politechniki Śląskiej, mieszczącego się w Gliwicach przy ul. Konarskiego 22b – w celu zapoznania się z mobilnym laboratorium pomiarów imisji zanieczyszczeń oraz omówienia możliwości współpracy pomiędzy miastem a Politechniką Śląską.

Na tym zakończono posiedzenie Komisji.

Protokołowała:

(-) Anna Wojtowicz

Przewodniczący Komisji
Bezpieczeństwa i Ochrony Środowiska

(-) Adam Michczyński